

ВИСНОВОК

експертної комісії про підсумки первинної акредитації освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

у Бердянському державному педагогічному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р № 978, зі змінами, Положення про Акредитаційну комісію, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2003 р. № 1380, згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 567 від 27.07.2016 з урахуванням змін, внесених Постановою Кабінету Міністрів № 365 від 18.05.2017, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2018 р. № 2224-л «Про проведення акредитаційної експертизи», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті експертна комісія у складі:

Андрєєва Віталія
Миколайовича

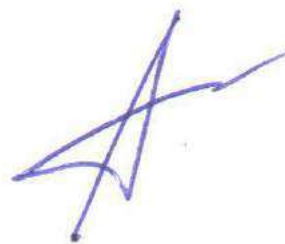
Голови експертної комісії, професора кафедри Історії України Київського університету імені Бориса Грінченка, доктора історичних наук

Шліхти Наталії Василівни

Члена експертної комісії, завідувача кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидата історичних наук, доцента

у період із 12 по 14 грудня 2018 року включно розглянула подані Бердянським державним педагогічним університетом матеріали і

Голова комісії

В.М. Андрєєв

безпосередньо у закладі вищої освіти перевірила достовірність інформації, що подана до Міністерства освіти і науки України разом із заявою на проведення акредитації, стан організаційного та навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, відповідності освітньої діяльності державним вимогам щодо підготовки фахівців заявленого другого (магістерського) рівня вищої освіти.

У процесі аналізу:

- вивчені матеріали самоаналізу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія, перевірені документи закладу вищої освіти та випускової кафедри, що підтверджують загальні відомості про університет;
- проведено й здійснено аналіз ККР з дисциплін циклів загальної та професійної підготовки;
- проаналізовано стан навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, організації навчальної, методичної, виховної та профорієнтаційної робіт;
- проаналізовано фактичний стан навчальних приміщень, кабінетів, лабораторій;
- проведено наради та співбесіди з адміністрацією та науково-педагогічними працівниками університету.

На підставі проведеної перевірки експертна комісія дійшла такого висновку:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ І СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

Бердянський державний педагогічний університет як заклад вищої освіти заснований у 1872 році як Бердянська чоловіча гімназія і є одним із найстаріших вищих навчальних закладів Запорізької області. Реорганізовано в державний університет 25 липня 2002 року згідно з розпорядженням № 420-р Кабінету Міністрів України та наказу Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 року № 446.

Основними документами, що забезпечують умови діяльності БДПУ є:

Голова комісії

В.М. Андреев

- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 р. № 420-р «Про створення Бердянського державного педагогічного університету» та наказ Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 року № 446;

- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія АОО № 220014 від 12.09.2002 р.;

- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України від 26 січня 2008 року № 08-Д-81;

- Довідка з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) від 12.06.2007 р. № 368241;

- Статут Бердянського державного педагогічного університету, прийнятого на конференції трудового колективу від 2 вересня 2016 року і затверджено встановленим порядком;

- Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Бердянський державний педагогічний університет) від 05.10.2018 р.

- Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету (внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності була розроблена в рамках міжнародного проекту «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій» (QUAERE) програми Європейського Союзу ЕРАЗМУС+);

Тотожність матеріалів представленої акредитаційної справи та тих, які знаходяться в Міністерстві освіти і науки України, гарантована керівництвом БДПУ.

Університет засновано на загальнодержавній власності й підпорядковано Міністерству освіти і науки України.

Адреса університету: 71100, м. Бердянськ, вул. Шмідта, 4,
 телефон: (06153) 3-62-44,
 факс: (06153) 4-74-68,
 e-mail: rector@bdpu.org.ua
 http: //www.bdpu.org

Належність до відомства – Міністерство освіти і науки України.

Форма власності – державна.

Як юридична особа Бердянський державний педагогічний університет має майно, самостійний баланс, розрахунковий рахунок, печатку зі своєю назвою, штамп та інші атрибути юридичної особи.

На підставі розгляду основних установчих та реєстраційних документів БДПУ, ліцензій та сертифікатів про акредитацію, наданих

Голова комісії

В.М. Андреев

матеріалів та вивчення реального стану справ у БДПУ експертна комісія дійшла висновку, що документи, які забезпечують правові основи діяльності Бердянського державного педагогічного університету, є достовірними, відповідають нормативам Міністерства освіти і науки України та свідчать про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Історія» спеціальності 032 Історія та археологія.

Формування контингенту студентів та здобувачів вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія здійснюється згідно чинної ліцензії. Організація освітнього процесу, самостійної роботи студентів, контроль знань, порядок проведення практик, оформлення та видання навчально-методичних розробок проводиться відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України, що регламентують освітній процес.

Для підготовки здобувачів вищої освіти, у тому числі за спеціальністю 032 Історія та археологія університет має необхідну матеріальну базу. Організаційна структура університету включає:

- 6 (шість) факультетів: дошкільної, спеціальної та соціальної освіти; психолого-педагогічної освіти та мистецтв; філології та соціальних комунікацій; фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти; фізичного виховання; гуманітарно-економічний.

Крім цього у БДПУ діють: 1) археологічна науково-дослідна лабораторія; 2) навчальна психолого-консультативна лабораторія.

У Бердянському державному педагогічному університеті успішно функціонують аспірантура (з 6 спеціальностей: 011 Освітні, педагогічні науки; 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 032 Історія та археологія; 035 Філологія; 051 Економіка) та докторантура (з 3 спеціальностей: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 035 Філологія). У БДПУ функціонують 2 спеціалізовані вчені ради: Д 18.092.01 – з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук зі спеціальностей: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти; К 18.092.01 – з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук доктора філософії зі спеціальностей 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

Станом на 01.10.2018 в університеті працюють 484 особи, із них 266 – науково-педагогічні працівники. Серед штатних викладачів університету –

Голова комісії

В.М. Андреев

33 доктори наук та професори і 180 кандидати наук та доценти. Загалом, штатних працівників з науковими ступенями та вченими званнями в університеті нараховується 213 осіб. Якісні показники професорсько-викладацького складу постійно зростають. Так, за останні 3 роки захищено 12 докторських та 20 кандидатських дисертацій. Із 22 кафедр 10 (45%) очолюють доктори наук, професори, 12 – кандидати наук, доценти (54%).

Станом на 01.10.2018 р. загальний контингент студентів денної та заочної форми навчання складає 5541 особа. На денній формі навчання навчається 2511 особа, на заочній формі – 3030 студентів. На денній формі навчання за рахунок державного замовлення навчається 1348 студентів, що складає 53% від контингенту студентів денної форми навчання.

Підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія», зі спеціальності 032 Історія та археологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки освітнього рівня «магістр» забезпечує випускова кафедра історії та філософії.

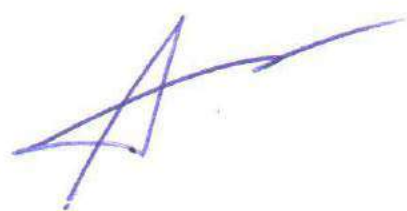
Кафедра історії та філософії була створена в 2016 р. внаслідок об'єднання кафедри історії України та кафедри філософії та всесвітньої історії.

Сьогодні на кафедрі історії та філософії працює 10 осіб, з них 2 професори, доктори історичних наук, 5 доценти, кандидати історичних наук, 2 доценти, кандидати філософських наук, 1 старший викладач без наукового ступеню. Кафедра здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за трьома рівнями вищої освіти: бакалавр, магістр, доктор філософії. Кафедра є випускаючою для спеціальностей: 032 Історія та археологія і 014 Середня освіта (Історія).

Кафедру історії та філософії очолює доктор історичних наук, професор І.І. Лиман. Випускова кафедра організовує освітній процес з підготовки магістрів з урахуванням розроблених в БДПУ навчальних планів і програм, положень про підсумкову атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їх знань.

В 2015-2018 рр. БДПУ був членом консорціуму проекту «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій» (QUAERE) програми Європейського Союзу ЕРАЗМУС+ і належав до пріоритетного напрямку «Розвиток потенціалу вищої освіти». В його рамках 27-30 травня 2018 р. в БДПУ працювала міжнародна експертна комісія з оцінки якості освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для бакалаврів і магістрів.

Голова комісії

В.М. Андреев

До складу комісії увійшли представники Центрально- та Східноєвропейської мережі агентств забезпечення якості (CEENQA, Дюссельдорф, Німеччина) доктор Анн-Крістін Борзік, професор Франц Босбах, доктор Ян Бюхел, експерти проектної команди QUAERE Віталій Кухарський (Львівський національний університет) і Сергій Глебов (Одеський національний університет), а також представники Української асоціації студентів Іван Калугін і Марина Тищук.

Оцінка «досягнуто в значній мірі» («largely achieved») експертами поставлена за абсолютною більшістю критеріїв («Створення програм і формулювання кваліфікаційного профілю», «Навчальний план, структура / навантаження та мобільність», «Вимоги до прийому», «Викладання і навчання / Підтримка», «Екзамени», «Людські ресурси (Персонал)», «Управління якістю» та «Прозорість і документація»).

БДПУ став єдиним університетом в Україні, де спеціальність 032 Історія та археологія брала участь у такому пілотному оцінюванні за європейськими стандартами і рекомендаціями.

Комісією перевірені первинні документи, що підтверджують: склад та характеристику кафедр, що забезпечують навчання за спеціальністю 032 Історія та археологія, рівень їх підготовки та підвищення кваліфікації; зміст організації наукових досліджень; загальні відомості про стан навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності.

Висновок: експертна комісія встановила, що надана Бердянським державним педагогічним університетом інформація стосовно характеристики закладу вищої освіти та спеціальності 032 Історія та археологія другого (магістерського) рівня є достовірною на момент подачі акредитаційної справи. Всі документи, що підтверджують правові підстави для здійснення освітньої діяльності, відповідають акредитаційним та ліцензійним вимогам.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

Формуванням контингенту спеціальності 032 Історія та археологія займаються переважно викладачі кафедри історії та філософії, оскільки вона є випусковою. Набір здобувачів вищої освіти для отримання освітнього ступеня «магістр» здійснюється за умови наявності вищої освіти. Організація і проведення їх прийому відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів.

Голова комісії

В.М. Андреев

Основним джерелом формування контингенту здобувачів вищої освіти є випускники вищої освіти міста Бердянська, Запорізької, а також сусідніх областей. З метою кадрового забезпечення потреб закладів освіти південно-східного регіону України університет організовує профорієнтаційні заходи у Маріуполі, Дніпрі, Запоріжжі, районних центрах Запорізької, Донецької та Дніпропетровської областей. За рахунок набору на навчання молоді з міст і сіл названих областей позитивно вирішується питання забезпечення закладів освіти у висококваліфікованих фахівцях.

Обсяги підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти визначаються головним чином державним та регіональним замовленням на договірній основі і коригуються Міністерством освіти і науки України.

Зарахування здобувачів освітнього ступеня «магістр» відбувається на підставі результатів іспитів: Єдиного вступного іспиту з іноземної мови та внутрішнього вступного екзамену з фаху. При зарахуванні враховуються також їх наукові досягнення. Для забезпечення відкритості та гласності вступу до магістратури розроблені та затверджені Положення та вимоги до вступника магістратури.

Відповідальним структурним підрозділом з підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія», зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки є кафедра історії та філософії, яку очолює д.і.н., професор Лиман І.І.

До основних напрямів профорієнтаційної роботи кафедри історії та філософії відноситься:

- виступи викладачів на конференціях, зборах перед випускниками закладів професійної освіти, коледжів та учнями ліцеїв, з пропагандою досягнень та значимості сучасної історичної науки і відповідною рекламою спеціальності 032 Історія та археологія, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти на факультеті;
- виступи викладачів перед керівниками закладів освіти на методичних об'єднаннях, семінарах;
- щорічне проведення Дня відкритих дверей на факультеті із активним залученням викладачів кафедри та здобувачів-істориків;
- залучення здобувачів заочної форми навчання до профорієнтаційної роботи за місцем проживання;
- публікації у пресі, рекламні матеріали на телебаченні та в мережі Інтернет тощо;

Голова комісії

В.М. Андрєєв

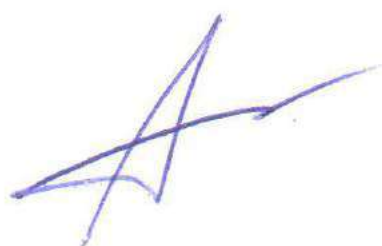
- запрошення всіх бажаючих для відвідування відкритих лекцій викладачів кафедри історії та філософії, а також відкритих загальноміських заходів (Історія Фест за участі творчих колективів з м. Бердянська та Запорізької обл., заходів національно-патріотичного спрямування);
- публікація матеріалів про важливі події в житті факультету в засобах масової інформації;
- використання соціальної мережі Інтернет, вихід на сайти навчальних закладів з метою подання інформації рекламного і профорієнтаційного характеру.

Рекламна інформація про умови навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія розміщується на офіційному сайті університету (www.bdpu.org), сторінці гуманітарно-економічного факультету в мережі «Facebook» (<https://www.facebook.com/groups/223483688144165/>), розповсюджується серед випускників інших спеціальностей гуманітарно-економічного факультету, розміщується в засобах масової інформації, розсилається на електронні адреси районних та міських відділів освіти різних регіонів.

Випускова кафедра та деканат проводять серйозну роботу, спрямовану на формування та збереження контингенту здобувачів вищої освіти. В 2017-2018 навчальному році за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія навчалося 5 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти на денній формі навчання і 1 на заочній. В 2018-2019 навчальному році їх кількість становила 6 осіб на денній формі навчання.

Показники формування контингенту здобувачів освітнього ступеню «магістр» за освітньо-професійною програмою «Історія», зі спеціальності 032 Історія та археологія показані в таблиці 2.1.

Голова комісії

В.М. Андреев

Таблиця 2.1.

**ПОКАЗНИКИ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ІСТОРІЯ»,
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

№ з/п	Показник	Роки	
		2017-2018 рік	2018-2019 рік
1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна/заочна форма)	10/10	10/10
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	6	6
	• денна форма	5	6
	в т.ч. за держзамовленням:	5	5
	• заочна форма	1	-
	в т.ч. за держзамовленням	-	-
	• тих, що отримали диплом з відзнакою	-	2
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	• денна	1	1,4
	• заочна	0,5	0,4
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення		
	• денна форма	2	2,8
	• заочна форма	-	-
5.	Кількість випускників ЗВО I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на		
	• денну форму	-	-
	• заочну форму	-	-

Висновок: експертна комісія вважає, що формування контингенту здобувачів вищої освіти в Бердянському державному педагогічному університеті за освітньо-професійною програмою «Історія», зі спеціальності 032 Історія та археологія проводиться на належному рівні. Зміст, форми і методи профорієнтаційної роботи є ефективними. Формування контингенту відбувається відповідно до акредитаційних вимог. Організаційні, методичні та виховні заходи забезпечують формування якісного складу здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

Голова комісії

В.М. Андреев

вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія, здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про впровадження кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу», «Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті», «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Бердянського державного педагогічного університету згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС)», «Положення про випускні кваліфікаційні роботи студентів», «Положення про організацію самостійної роботи студентів БДПУ», «Положення про проведення практики студентів».

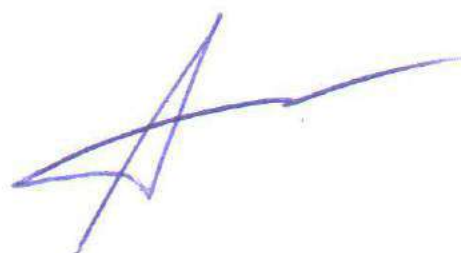
Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності БДПУ має повний пакет нормативної документації за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки: освітньо-професійну програму (ОПП), навчальні та робочі плани, пояснювальні записки до них.

Навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія розраховано на один рік і чотири місяці навчання, що забезпечує загальну підготовку, професійну підготовку фахівців, для чого передбачено 2700 годин (90 кредитів).

У навчальному плані раціонально і логічно сплановано блоки дисциплін кожного циклу.

Цикл загальної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія включає в себе філософські та суспільствознавчі дисципліни. Дисципліни циклу загальної підготовки відіграють важливу роль у формуванні професійних компетентностей майбутнього фахівця-історика. Вони надають здобувачам вищої освіти освітнього ступеня магістр всебічну підготовку з усіх напрямків майбутньої професійної діяльності згідно з кваліфікаційними вимогами.

Голова комісії

В.М. Андреев

Вивчення дисциплін циклу професійної підготовки надає здобувачам вищої освіти ступеня магістр можливість опанувати знання другого рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія та сформувати фахові компетентності. До цього циклу увійшли такі дисципліни, які відіграють важливу роль у формуванні професійних компетентностей майбутнього фахівця-історика. Вони націлені на вміння розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу; співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з природними умовами; пояснювати причини і наслідки історичних подій; систематизувати історичну інформацію; інтерпретувати зміст історичних джерел тощо.

Реалізації змісту підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр сприяє якісне методичне забезпечення освітнього процесу. У зв'язку з цим, основний напрямок діяльності професорсько-викладацького складу кафедр університету полягає у розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін: робочих програм навчальної дисципліни, навчальних посібників, конспектів курсів лекцій, інструктивно-методичних матеріалів до практичних занять, індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр з навчальних дисциплін (протягом семестру), контрольних завдань до семінарських занять, комплексних контрольних робіт до навчального курсу в цілому, методичних рекомендацій для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр щодо самостійного опрацювання літератури, комплектів тестового контролю, програм практики, а також програми до екзаменів та екзаменаційних білетів.

За всіма дисциплінами, що передбачені навчальним планом, є робочі програми, які регламентують зміст дисципліни, вимоги до знань, умінь та компетенцій, структурні взаємозв'язки з іншими дисциплінами, атестаційні заходи, розподіл часу на всі види занять і самостійну роботу здобувачів вищої освіти, використання ними літературних джерел та методичних розробок викладачів. Регулярний перегляд і оновлення робочих програм забезпечує відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе середовище для здобувачів вищої освіти.

Для встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки здобувачів вищої освіти вимогам освітньо-професійної програми передбачена підсумкова атестація у формі комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціалізації та захисту магістерської роботи. Комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціалізації за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія визначає систему загальних та

Голова комісії

В.М. Андреев

спеціальних компетентностей, відповідно до нормативної частини змісту освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти. Кваліфікаційна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих впродовж навчання загальних і спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності.

***Висновок:** наданий закладом вищої освіти матеріал (освітньо-професійні програми, навчальні плани та пояснювальні записки до них) підтверджують, що зміст підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія», зі спеціальності 032 Історія та археологія відповідає державним вимогам щодо акредитації.*

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ІСТОРІЯ»

Організація та навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Історія» спеціальності 032 Історія та археологія в університеті відбувається згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 р. №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» та Методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо впровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 р. №1/9-119), Стратегією розвитку Бердянського державного педагогічного університету на період до 2021 року (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 21.12.2017р. №5), Концепцією освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету на період до 2019 року (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 26.02.2015 р., протокол №8; введено в дію наказом БДПУ від 27.02.2015 р. №37), Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 25.06.2015 р., протокол №13; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Бердянським державним педагогічним університетом (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 27.08.2015 р., протокол №1;

Голова комісії

В.М. Андрєєв

введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115) та здійснюється на основі нових концепцій із застосуванням науково-методичних досягнень.

Складові освітньо-професійної програми відповідають вимогам сучасного ринку в професійній підготовці фахівців у освітній та гуманітарній сферах. Освітньо-професійна програма, навчальний план погоджені та затверджені в установленому порядку.

Основою для організації навчально-методичного процесу за освітньо-професійною програмою «Історія» є навчальний план, який в установленому порядку погоджений з усіма підрозділами, затверджений в установленому порядку та відповідає за сукупністю вимог обов'язковому змісту та рівню підготовки.

Для кожної навчальної дисципліни, яка входить до освітньої програми та навчального плану, складені і затверджені у встановленому порядку навчальні та робочі програми дисциплін, які є нормативними документами. Навчальна програма кожної нормативної дисципліни складена згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України. В робочих програмах визначені мета і завдання дисциплін, тематичний план, зміст дисципліни, плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи здобувачів, критерії оцінок, рекомендована література. Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%. Робочі програми відповідають ОПП, та сучасному рівню розвитку науки та практики. Контроль повноти виконання робочих навчальних планів і робочих програм дисциплін здійснюється деканом, заступником декана з навчальної роботи, а також Науково-методичною радою університету. Метою діяльності науково-методичної ради БДПУ є поліпшення якості навчального процесу. Її основними напрямками є розробка програм підготовки фахівців різного рівня, вивчення та впровадження нових технологій навчання, встановлення нормативного змісту та об'ємів навчальних курсів, розробка робочих та семестрових планів, замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу та інше. Науково-методична рада, спираючись на розроблені Положення про комплексний кваліфікаційний іспит, Положення про дипломні роботи, аналізує систему контролю якості знань здобувачів, результати її випробування і впровадження у освітній процес тощо.

Комісія констатує, що всі законодавчі та нормативні документи МОНУ вчасно та у повному обсязі доводяться до керівного й викладацького складу кафедр гуманітарно-економічного факультету і враховуються.

Голова комісії

В.М. Андреев

Координація діяльності кафедр, що забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія, здійснюється випусковою кафедрою історії та філософії.

Випусковою кафедрою розроблені навчально-методичні комплекси спеціальності (НМКС) та навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД), що містять навчальний план, програми практики та комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціалізації, тематику магістерських робіт, методичні вказівки до виконання випускових робіт.

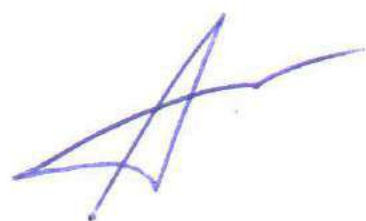
За всіма дисциплінами навчального плану підготовлені НМКД, які містять: навчальний план, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, програму практики, конспекти лекцій, підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до семінарських і практичних занять, індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, контрольні завдання до семінарських і практичних занять, контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу, комплекти тестів, методичні матеріали для здобувачів вищої освіти з питань самостійного опрацювання фахової літератури. Навчально-методичні матеріали розміщено на сайті БДПУ, до якого здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти мають вільний доступ.

Відповідно до навчального плану спеціальності кафедрою історії та філософії і деканатом гуманітарно-економічного факультету складаються щорічні плани навчально-методичних видань і додаткове замовлення на нову навчально-методичну літературу для бібліотеки БДПУ.

Таким чином, методичне забезпечення дисциплін навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія складає 100%, що відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз. Комплексність НМКС та НКМД, якість розроблених матеріалів в цілому відповідають чинним вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців. Ведення документації кафедрами та деканатом гуманітарно-економічного факультету відповідають вимогам нормативних документів вищої школи.

Заходами БДПУ передбачено, що кожний здобувач вищої освіти, прийнятий на навчання за спеціальністю 032 Історія та археологія може отримати конспект лекцій з кожної навчальної дисципліни, підготовкою яких

Голова комісії

В.М. Андрєєв

займаються науково-педагогічні працівники, залучені для здійснення освітньої діяльності за цією спеціальністю. Всі навчальні посібники та навчально-методичні розробки видаються редакційно-видавничим відділом БДПУ. Потужність поліграфічної бази — 1204500 арк.

Для інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу викладачами відповідних кафедр готуються і випускаються спеціалізовані навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні розробки і вказівки, створено фонд навчально-методичних матеріалів в електронному вигляді. Ці заходи дозволяють повністю забезпечити всі види занять.

Для контролю залишкових знань здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія були розроблені комплекти комплексних контрольних робіт з дисциплін, передбачених навчальним планом. Пакет комплексної контрольної роботи з кожної дисципліни складається з білетів, що містять теоретичні та практичні завдання, а також переліку довідкової літератури та критеріїв оцінювання, які можна використовувати при замірі рівня знань. Зміст завдань відповідає вимогам щодо компетентності, умінь та знань здобувачів, передбачених робочими програмами дисциплін.

Експертна комісія дійшла висновку, що методичне забезпечення комплексного контролю знань здобувачів вищої освіти за дисциплінами підготовки забезпечує умови акредитації освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

Освітній процес в БДПУ здійснюється в таких організаційних формах: навчальні заняття (лекції, практичні заняття), виконання індивідуальних завдань, самостійна робота здобувачів вищої освіти практична підготовка, контрольні заходи.

Самостійна робота здобувачів передбачає різні її види: поглиблене вивчення матеріалу за рекомендованими підручниками та навчальними посібниками; самостійне вивчення окремих розділів, тем, логічно завершених частин курсу; виконання поточних завдань, підготовка рефератів; участь у науково-дослідній роботі. Виконання та якість самостійної роботи контролюється викладачами.

Під час проведення практичних занять, консультацій, викладачі широко використовують такі види контролю, як усні та письмові відповіді здобувачів вищої освіти, контрольні роботи, тестування, виконання індивідуальних завдань, співбесіди, написання рефератів тощо. Ці контрольні заходи дозволяють викладачам перевірити й оцінити якість

Голова комісії

В.М. Андреев

засвоєння навчального матеріалу, набутих здобувачами вмінь та навичок, рівень підготовки за обраною спеціальністю.

Здобувачі освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія впродовж навчання проходять виробничу практику. Базою практики є кафедра історії та філософії БДПУ.

Звіт з практики захищається здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти на звітній конференції, де вони виступають з доповідями, термін встановлює відділ практики. Оцінка за практику вноситься в екзаменаційну відомість та в залікову книжку.

Підсумкова атестація фахівців освітнього ступеня магістр галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія передбачена у формі комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціалізації та захисту випускної кваліфікаційної роботи. Проведення підсумкової атестації регламентується нормативно-правовими документами відповідно до навчального плану.

Освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія передбачається виконання курсових робіт з дисципліни «Провідні тенденції сучасної української історіографії», а також випускної кваліфікаційної роботи. Виконання курсових та магістерських кваліфікаційних (дипломних) робіт здійснюється на підставі відповідних методичних рекомендацій, а їх оцінювання з урахуванням відповідних критеріїв, розроблених викладачами кафедри історії та філософії. Тематика, зміст та якість курсових та випускових кваліфікаційних робіт відповідають вимогам освітньо-професійної програми і змісту підготовки фахівців спеціальності 032 Історія та археологія.

***Висновок:** експертною комісією встановлено, що навчально-методичне забезпечення дозволяє здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія відповідно до нормативних вимог. Реальний стан навчально-методичного забезпечення відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз, організація освітнього процесу та науково-методичне забезпечення відповідають чинним вимогам.*

Голова комісії

В.М. Андреев

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ІСТОРІЯ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

До викладання лекційних курсів, проведення практичних, семінарських занять та керівництва написанням дипломних робіт магістрів залучені провідні викладачі університету з науковими ступенями і вченими званнями, які мають значний досвід наукової та викладацької роботи у закладах вищої освіти України, активно ведуть наукові дослідження, підтверджені науковими публікаціями, участю в міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, керівництвом науковою роботою здобувачів вищої освіти, мають досвід впровадження результатів наукової роботи у практику.

Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія забезпечують 9 викладачів, з них 3 (33,3%) – доктори наук, професори; 1 (11,1%) – доктор наук, доцент; 1 (11,1%) – кандидат наук, професор; 4 (44,4%) – кандидати наук, доценти.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу загальної підготовки навчального плану, складає 100%, в тому числі 100% на постійній основі (4 викладачі). З них частка докторів наук або професорів – 50 %.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної підготовки навчального плану, складає 100%, в тому числі 100% на постійній основі (5 викладачів). З них частка докторів наук або професорів – 64,7%.

Таким чином, на спеціальності, за якою акредитується освітньо-професійна програма «Історія», частка викладачів, зайнятих на постійній основі, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін навчального плану підготовки, становить 100%. З них частка докторів наук та професорів становить 54 %.

Базова освіта та тематика дисертаційних досліджень професорсько-викладацького складу відповідають дисциплінам, що викладаються.

У 2016 р. відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015-р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в закладах освіти» в БДПУ було створено проектну групу, яка взяла на себе відповідальність за розробку та якісне провадження

Голова комісії

В.М. Андреев

освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Історія». До проектної групи входять 3 особи, які працюють в університеті за основним місцем роботи, в тому числі 1 доктор наук, професор; 2 кандидати наук, доценти.

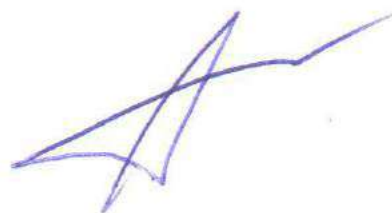
Згідно з наказом ректора від 30.08.2018 № 81 «Про затвердження груп забезпечення спеціальностей на 2018/19 навчальний рік» група забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія складає 3 особи. З них 1 доктор наук, що становить 33,3%; всі 3 особи мають базову освіту за спеціальністю (100%), 3 особи групи забезпечення мають науковий ступінь за спеціальністю.

Випусковою кафедрою спеціальності 032 Історія та археологія за освітнім рівнем «магістр» є кафедра історії та філософії, штатний науково-педагогічний склад якої становить 10 викладачів. Науково-педагогічний стаж понад 10 років мають 9 викладачів кафедри. Кількість викладачів, які працюють на постійній основі складає 100%.

Підвищення кваліфікації та атестація професорсько-викладацького складу проводиться згідно з планом кафедри. За останні п'ять років відповідно до плану підвищення кваліфікації пройшли всі викладачі кафедри. Крім того, підвищення кваліфікації викладачів здійснюється шляхом участі їх у роботі Всеукраїнських та Міжнародних наукових та науково-практичних конференцій у різних регіонах України та зарубіжжя.

Кафедра історії та філософії демонструє високий рейтинг наукової та міжнародної роботи і за цим показником багато років поспіль демонструє лідерські позиції в університеті. Протягом 2014-2018 рр. ряд викладачів кафедри стажувалися в міжнародних університетах та науково-дослідних інститутах, зокрема: Віденському університеті, Університеті Кобленц-Ландау, Науково-дослідному інституті Яд-Вашем в Єрусалимі, Інституті Центрально-Східної Європи в м. Люблін, Софійському університеті «Св. Климента Охридського». Також слід підкреслити активну участь викладачів у міжнародних проектах, грантах, стипендіальних програмах: 1) TEMPUS IV. Project «Training of teachers and educational managers to work with heterogeneous groups and organisations» (2015 p.); Project «The Black Sea and its port-cities, 1774-1914. Development, convergence and linkages with the global economy» (Кафедра історії Іонічного університету в Корфу (Греція) у співпраці з університетом Криту, Грецьким дослідницьким фондом, та ін. (2015 p.); проект Еразмус+ «Quality Assurance System in Ukraine: Development on the Base of ENQA Standards and Guideline» (2015 p.); Міжнародний грант країн Вишеградської групи «Think Visegrad Fellowship 2015»; Проект «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі

Голова комісії

В.М. Андреев

європейських стандартів та рекомендацій» (QUAERE) (15.10.2015-15.10.2018 рр.)

Викладачі кафедри мають достатній теоретико-методичний потенціал для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія в сучасних умовах реформування вищої школи.

Випускову кафедру очолює доктор історичних наук, професор Лиман Ігор Ігорович – провідний український вчений-історик. Наукова праця завдуючого кафедри історії та філософії займає особливе місце в її роботі. Лиман І.І. має значний досвід дослідження та вирішення проблем історії півдня України, є автором і співавтором біля 700 наукових робіт, опублікованих у вітчизняних і закордонних виданнях. Завідувач кафедри є керівником наукової теми кафедри «Комплексне дослідження історії Північного Приазов'я останньої чверті XVIII – першої половини ХХ ст.». Лиман І.І. є також головою Бердянського регіонального відділення Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького, членом Міжнародної асоціації гуманітаріїв, Асоціації істориків релігії, Консультативної ради Інституту суспільних досліджень. Низка праць професора видана у співпраці з науковцями Гарвардського університету (США), Альбертського університету (Канада), Заслуженого автономного університету Пуебла (Мексика), Австралійського національного університету в Канберрі. Він очолював участь у чисельних міжнародних конференціях, конгресах, наукових читаннях, круглих столах в Україні, Румунії, Польщі, Угорщині, Словаччині, Мексиці. За свої наукові заслуги професор Лиман І.І. нагороджений почесним званням «Заслужений працівник освіти України» (2009 р.), знаком «Відмінник освіти України»; знаком «Василь Сухомлинський» тощо.

В результаті аналізу звіту, поданого закладом вищої освіти, та перевірки його даних, *комісія констатує його відповідність реальному стану справ щодо забезпечення кафедрою історії та філософії високого рівня освітнього процесу, що відповідає умовам акредитації. Фактичні значення показників кадрового забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідають державним нормативам та вимогам щодо кадрового забезпечення освітньої діяльності за освітнім ступенем «магістр».*

Результатом наукових досліджень колективу кафедри є наукові роботи викладачів, які опубліковані в низці наукових видань, доповідались на

Голова комісії

В.М. Андреев

міжнародних конференціях як в Україні, так і за кордоном. Зокрема, за останні роки видані монографії:

1) Лиман І. Український Південь очима консулів Британської імперії 19 - початку 20 ст. Том 1: Британські консули в портовому місті Бердянську / Ігор Лиман, Вікторія Константінова. – Київ, 2018. – 630 с., іл. Текст англ., укр.

2) Ігор Лиман, Вікторія Константінова, Євген Данченко. Британський консул і промисловець Джон Грієвз / Лиман Ігор, Константінова Вікторія, Данченко Євген. — Бердянськ: Видавець Ткачук О. В., 2017. — 200 с. Текст англ., укр.

3) Чоп Володимир, Лиман Ігор. Місцями пам'яті повстанських перемог у Запорозькому краї: Азовська операція Нестора Махна / Володимир Чоп, Ігор Лиман. – Запоріжжя, 2017. – 99 с.

4) Украинский вопрос: безопасность, экономика, общество / ред.: Томаш Стемпневски, Анджей Шабацюк. – Люблин-Бердянск, 2017. – 287 с. (Особистий внесок Федорика Ю.В. С. 239-262).

5) Вікторія Константінова, Ігор Лиман, Анастасія Ігнатова. Європейське спрямування Північного Приазов'я в імперську добу: британські консульські рапорти про італійське судноплавство / Константінова Вікторія, Лиман Ігор, Ігнатова Анастасія. — Бердянськ: ФО-П Ткачук О. В., 2016. — 184 с. Текст англ., укр.

6) Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Том 2. – Київ, 2016. – 496 с., іл.

7) Lenguaje y memoria / Enrique Perez Castillo (coordinator) (Puebla: Benemerita Universidad Autonoma de Puebla, 2016), Колективна монографія. Глава: Konstantinova Viktoria, Lyman Igor. Representations of memory in "Albums of Songs" of Ostarbeiters – Ukrainians forcibly deported to Germany during the Second World War (p. 135-171).

8) Федорик Ю.В. Православне духовенство в Царстві Польському в 1875-1905 роках : монографія / Ю.В. Федорик. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. – 342 с.

Викладачами кафедри за останні роки також були видані посібники з грифом МОН і навчально-методичні посібники:

1) Лыман И., Константинова В. Основы социального взаимодействия между культурами, религиями, языками // Книга модулей. Подготовка педагогов и образовательных менеджеров к работе с гетерогенными группами и организациями: учебно-метод. пособие: в 3-х тт. / [кол. авторов;

Голова комісії

В.М. Андреев

под ред. Г.Нестеренко, Н.Отрох]. – Т. 1. Бакалавриат. – Херсон: ОЛДИ-ПЛЮС, 2016. – С. 52-59.

2) Філософія глобальних проблем сучасності: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів/ [Кол. авторів; за ред. Арістової А. В.]. – К.: НТУ, 2016. – 184 с. (особистий внесок доц., к.філос.н. Дуденок В.І.: підрозділ 4.3. Школа «універсального еволюціонізму» або «глобальної екології», с. 66-70; підрозділ 4.4. Школа «мітозу біосфер»: пошук шляхів до формування ноосфери, с. 70-73).

3) Інноваційні технології навчання: Навчальний посібник для студентів вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х. Ш.; наук. ред. Арістова А. В.; упорядн. словника Волобуєва С. В.]. – К.: НТУ, 2016. – 172 с. (особистий внесок доц., к.філос.н. Дуденок В.І.: підрозділ 2.3. Інноваційні технології навчання як дослідження, с. 100-103).

4) Лыман И., Константинова В. Основы социального взаимодействия между культурами, религиями, языками // Книга модулей. Подготовка педагогов и образовательных менеджеров к работе с гетерогенными группами и организациями: учебно-метод. пособие: в 3-х тт. / [кол. авторов; под ред. Г.Нестеренко, Н.Отрох]. – Т. 1. Бакалавриат. – Херсон: ОЛДИ-ПЛЮС, 2016. – С. 52-59.

5) Лиман Ігор, Константинова Вікторія. Історія Бердянського державного педагогічного університету. Навчальний посібник + CD. — Бердянськ: БДПУ, 2015. — 206 с.

Кафедра є відкритою для наукового співробітництва. Активно пропагує отримані результати наукових досліджень. Навчально-методичне забезпечення дисциплін навчального плану за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія розміщено на офіційному сайті університету www.bdpu.org.

Висновок: експертна комісія констатує, що кадрове забезпечення випускової кафедри відповідає державним вимогам, забезпечує високий рівень освітнього процесу при підготовці здобувачів вищої освіти та задовольняє вимогам державних стандартів вищої освіти до акредитації за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

Голова комісії

В.М. Андреев

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Бердянський державний педагогічний університет розташований в дев'яти начальних корпусах, має три студентські гуртожитки площею 12671,7 м², студентську їдальню на 120 місць. Загальна площа будівель – 39118,7 кв. м. В навчальному процесі використовується як лекційні аудиторії, так і спеціалізовані кабінети та лабораторії оснащені аудіо та відеотехнікою. Площа навчально-лабораторних приміщень - 17426,5 кв. м².

Санітарно-технічний стан всіх приміщень навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам діючих норм і правил експлуатації. В них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим.

В БДПУ постійно приділяється увага зміцненню матеріально-технічної бази освітнього процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів, системи WiFi тощо. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу обладнанням, навчальними приладами, інструментами та матеріалами здійснюється у відповідності до вимог навчальних програм.

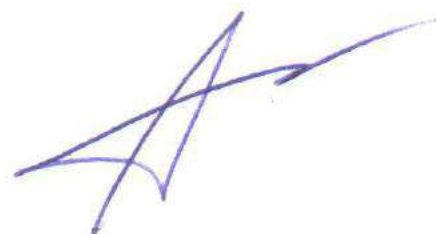
Студенти та здобувачі мають змогу харчуватися у буфетах та столовій університету; займатися у спортивних секціях баскетболу, волейболу, музичних гуртках, тощо.

В університеті створено локальну комп'ютерну мережу з виходом до Інтернету, який забезпечується трьома провайдерами. У комп'ютерних класах, які обладнані сучасною технікою, проводяться практичні заняття з усіх дисциплін, навчальні програми яких передбачають використання комп'ютерної техніки. Навчальні аудиторії використовуються також для організації самостійної роботи студентів та здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, викладачів та працівників університету. Продовжується робота з оновлення та розширення комп'ютерного парку, впроваджуються найсучасніші програмні системи та додатки, здобувачі мають можливість працювати в мережі Інтернет. В освітньому процесі використовується ліцензійне програмне забезпечення. Демонстраційні версії та програмне забезпечення фірми Microsoft встановлене згідно з програмою Microsoft Developer Network Academic Alliance.

Університет має навчальні аудиторії, кабінети для практичних робіт, які обладнані сучасними устаткуваннями.

Матеріально-технічна база університету та випускаючої кафедри дає можливість задовольнити вимоги щодо підготовки здобувачів вищої освіти

Голова комісії

В.М. Андреев

другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія. Виконання освітньо-професійної програми здійснюється в навчальних аудиторіях, в яких передбачено читання спеціалізованих дисциплін, індивідуальна та самостійна робота магістрів. Також магістри з зазначеної спеціальності мають можливість займатися індивідуально в комп'ютерних класах.

Дисципліни навчального плану зазначеної спеціальності забезпечені наочними засобами навчання, методичною літературою, електронними навчальними посібниками. Викладачі кафедри постійно використовують комп'ютерні технології навчання й інформаційне забезпечення.

Висновок: матеріально-технічне та інше ресурсне забезпечення, стан споруд, приміщень, навчальних площ, необхідних для організації якісного навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія відповідає державним вимогам, державним будівельним нормам та вимогам галузевих стандартів до акредитації. Усі навчальні та адміністративні приміщення відповідають вимогам техніки безпеки та забезпечують умови щодо освітлення та повітряного режиму. Усі документи, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу, акт санітарно-епідеміологічного обстеження Бердянського державного педагогічного університету та документи, що регламентують порядок провадження освітньої діяльності, є у наявності.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основний інформаційний супровід освітнього процесу здійснює офіційний сайт БДПУ (www.bdpu.org), який складається з таких розділів: університет (містить інформацію, що підлягає оприлюдненню, відомості про керівництво університету, Вчену раду, Наглядову раду, факультети тощо), абітурієнту (містить ліцензії та сертифікати, умови прийому та іншу інформацію про вступ до БДПУ), навчання (містить освітньо-професійні програми, положення, графік освітнього процесу, навчальні матеріали тощо), наука, міжнародна діяльність, виховна робота, розклад та календар подій.

Також інформаційний супровід освітнього процесу за спеціальністю 032 Історія та археологія здійснюється на сторінці гуманітарно-економічного факультету в мережі «Facebook» (<https://www.facebook.com/groups/223483688144165/>).

Голова комісії

В.М. Андреев

В БДПУ створено локальну комп'ютерну мережу з виходом до Інтернету, який забезпечується трьома провайдерами. В комп'ютерних класах, які обладнані сучасними комп'ютерами проводяться практичні заняття з усіх дисциплін, навчальні програми яких передбачають використання комп'ютерної техніки. Навчальні класи використовуються також для організації самостійної роботи студентів і здобувачів вищої освіти, викладачів та працівників університету. Продовжується робота з оновлення та розширення комп'ютерного парку, впроваджуються найсучасніші програмні системи та додатки, студенти і здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня мають можливість працювати в мережі Інтернет. Використовується програмне забезпечення, що знаходиться у вільному доступі. Демонстраційні версії та програмне забезпечення фірми Microsoft встановлене згідно програми Microsoft Developer Network Academic Alliance.

Бібліотека університету займає площу 772,3 м², налічує книжковий фонд в 272,8 тис. примірників, має книгосховище, 3 абонементи і читальний зал на 80 читацьких місць. Крім того, працюють спеціалізовані читальні зали на факультетах та кафедрах: суспільних дисциплін (22 місця), філологічних дисциплін (32 місця), дошкільної педагогіки та психології (25 місць), методики початкової освіти (32 місця), комп'ютерних технологій (20 місць).

В БДПУ створена та постійно поповнюється база даних фонду бібліотеки, її електронний каталог поточних надходжень і ретрофонду, картотек періодичних видань, формується фонд електронних підручників. У читальному залі університету та методичних кабінетах інститутів і факультетів встановлено комп'ютери для забезпечення сучасної інформаційно-комунікативної мережі обміну інформацією з виходом у мережу Інтернет. Наявний електронно-довідковий каталог містить бібліографічні описи книжок (272 823), зокрема навчальної (173 454) та наукової літератури (39 929).

Фонд електронної бібліотеки складає 777 найменувань, серед яких – підручники, навчальні посібники, монографії на CD-дисках, документи, затверджені Міністерством освіти і науки України. Усі найменування україномовні та відповідають дисциплінам, що вивчають студенти та здобувачі вищої освіти. Крім того, у фонді електронної бібліотеки є монографії, підручники викладачів БДПУ, програми курсів, розроблені викладачами університету й доступні в локальній мережі університету.

Рівень забезпечення навчального процесу навчальною та довідковою літературою, навчально-методичними матеріалами за спеціальністю

Голова комісії

В.М. Андреев

знаходиться на достатньому рівні, ректорат БДПУ постійно поповнює бібліотеку новими виданнями.

Гуманітарно-економічний факультет має спеціалізовані та лекційні аудиторії у 1, 1а, та 7 навчальних корпусах. У них розташовані три кафедри, деканат, аудиторії для лабораторних та практичних занять. Студенти та здобувачі вищої освіти факультету мають можливість користуватися фондами науково-методичної літератури, яка є в наявності в університетських бібліотеках та методичних кабінетах. Крім цього вони можуть користуватися обчислювальною технікою та сучасними комп'ютерами, якими оснащені спеціалізовані аудиторії університету.

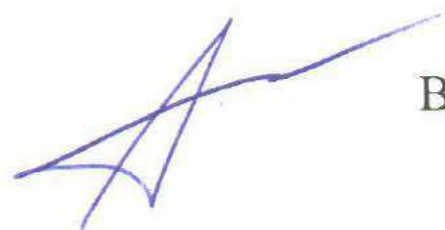
Створені умови для самостійної роботи студентів і здобувачів вищої освіти, яка проводиться в традиційній формі згідно з розкладом деканату. Рационально організований освітній процес включає в себе два види самостійної роботи: довгострокова та поточна. При факультеті працює три методичних кабінети, які мають достатню кількість навчально-методичних примірників, наукових посібників, журналів даного профілю, комп'ютери з виходом в Інтернет та інше. Це дозволяє здобувачам ефективно здійснювати підготовку до занять. Кількість навчальної літератури, якою можуть користуватися здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія при підготовці до практичних занять є достатньою. БДПУ має змогу забезпечити всіх іногородніх здобувачів гуртожитком (100%), в якому вони живуть по 2-3 особи в кімнаті.

Висновок: експертна комісія констатує, що інформаційне забезпечення освітнього процесу для організації якісного навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія» відповідає державним вимогам до акредитації та сучасним потребам інформаційного суспільства.

8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ІСТОРІЯ»

В ході акредитаційної експертизи в університеті були проведені заміри залишкових знань здобувачів вищої освіти. Згідно з результатами проведеного контролю залишкових знань (результати комплексних контрольних робіт) абсолютна успішність підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною

Голова комісії

В.М. Андреев

програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія становить 100%. Більш детальні дані щодо успішності та якості навчання наведені в таблиці результатів виконання комплексних контрольних робіт здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

Експертна перевірка якості підготовки випускників, а також рівня знань здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія показала відповідний до нормативів рівень підготовки випускників.

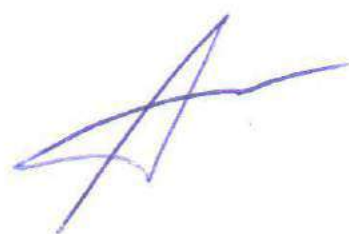
Аналіз експертною комісією результатів літньої (передостанньої) заліково-екзаменаційної сесії засвідчив, що абсолютна успішність та якість навчання в цілому відповідають нормативам, встановленим Міністерством освіти та науки України. Результати сесії продемонстрували високий рівень підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія. Середні показники абсолютної успішності становлять – 100% для здобувачів денної та заочної форм навчання, а якість навчання – 97,1% для здобувачів денної форми навчання та 100% для заочної.

За результатами захисту курсових робіт з дисципліни «Провідні тенденції сучасної української історіографії» магістрів спеціальності 032 Історія та археологія показники абсолютної успішності та якості навчання для денної та заочної форм навчання склали 100%. Середній бал склав 4,6 для денної форми навчання та 4 – для заочної. Перевірка курсових робіт показали, що здобувачі вищої освіти оволоділи вмінням працювати з історіографією, аналізувати її, зіставляти точки зору різних дослідників, узагальнювати результати наукового дослідження.

Проведена експертна перевірка свідчить, що теми випускних кваліфікаційних робіт за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія, є актуальними, відповідають сучасним потребам професійної діяльності. Вибіркова перевірка магістерських робіт показала, що здобувачі вищої освіти в цілому продемонстрували достатні знання, навички ведення науково-дослідної роботи, орієнтуються в об'єкті та предметі наукового дослідження, розуміють механізми та закономірності історичних процесів, володіють науковим понятійно-термінологічним апаратом. Професійно та вичерпно розроблені загальні висновки до кожної роботи.

Результати перевірки звітної документації виробничої практики, а також звітів керівників, відгуки керівників практики виявили, що на кафедрі

Голова комісії

В.М. Андреев

історії та філософії існує повне організаційно-методичне забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти. Результати перевірки засвідчили високий рівень відповідальності, старанності та сумлінного ставлення здобувачів до процесу проходження виробничої практики, їх високу організованість та дисциплінованість.

Висновок: експертна комісія зазначає, що підсумки проведеного якісного та кількісного аналізу результатів виконання ККР, екзаменаційної сесії, курсових робіт свідчать про достатню підготовку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія з дисциплін загальної та професійної підготовки, вміння застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, сформованість у здобувачів вищої освіти здатності до самоосвіти. Якісні характеристики підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» відповідають акредитаційним вимогам.

9. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ З ЇХ УСУНЕННЯ

Зауважень та приписів контролюючих органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також скарг юридичних та фізичних осіб щодо освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету за освітньо-професійною програмою «Історія» спеціальності 032 Історія та археологія галузі 03 Гуманітарні науки не було, оскільки акредитація даної освітньо-професійної програми проводиться вперше.

Проте, у 2015 році було акредитовано освітньо-кваліфікаційний рівень магістр за спеціальністю 8.02030201 Історія*. Акредитаційна комісія у експертних висновках за результатами проведення акредитаційної експертизи підготовки фахівців галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» спеціальності 8.02030201 Історія* освітньо-кваліфікаційного рівня магістр висловила керівництву Бердянського державного педагогічного університету ряд зауважень. З метою усунення вказаних зауважень були здійснені наступні заходи:

1. Активізувати роботу з підготовки власних навчально-методичних посібників з дисциплін, які встановлює навчальний заклад.

Голова комісії

В.М. Андрєєв

Робота викладачів кафедри історії та філософії з публікації навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій до самостійних, індивідуальних робіт і семінарських занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр стала більш активною. Протягом 2015-2018 рр. викладачами кафедри було видано 1 посібник з грифом МОН, а також 3 навчально-методичних посібники в співавторстві:

Посібники з грифом МОН

1) Філософія глобальних проблем сучасності: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів/ [Кол. авторів; за ред. Арістової А. В.]. – К.: НТУ, 2016. – 184 с. (особистий внесок доц., к.філос.н. Дуденок В.І.: підрозділ 4.3. Школа «універсального еволюціонізму» або «глобальної екології», с. 66-70; підрозділ 4.4. Школа «мітозу біосфер»: пошук шляхів до формування ноосфери, с. 70-73).

Навчально-методичні посібники

1) Лиман Ігор, Константинова Вікторія. Історія Бердянського державного педагогічного університету. Навчальний посібник + CD. — Бердянськ: БДПУ, 2015. — 206 с.

2) Лыман И., Константинова В. Основы социального взаимодействия между культурами, религиями, языками // Книга модулей. Подготовка педагогов и образовательных менеджеров к работе с гетерогенными группами и организациями: учебно-метод. пособие: в 3-х тт. / [кол. авторов; под ред. Г.Нестеренко, Н.Отрох]. – Т. 1. Бакалавриат. – Херсон: ОЛДИ-ПЛЮС, 2016. – С. 52-59.

3) Інноваційні технології навчання: Навчальний посібник для студентів вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х. Ш.; наук. ред. Арістова А. В.; упорядн. словника Волобуєва С. В.]. – К.: НТУ, 2016. – 172с. (особистий внесок доц., к.філос.н. Дуденок В.І.: підрозділ 2.3. Інноваційні технології навчання як дослідження, с. 100-103).

2. Розширити тематику дипломних робіт з актуальних проблем історії України та всесвітньої історії.

Тематика магістерських робіт з актуальних проблем історії України була розширена за рахунок включення нових дослідницьких аспектів: висвітлення проблем історії Голодомору в ЗМІ, дослідження регіональних гендерних аспектів та урбанізаційних процесів на Півдні України. Особлива увага приділяється вивченню пограничних регіонів, їх взаємовпливу та соціокультурній специфіці, вивченню проблем феномену історичної пам'яті. Тематика магістерських робіт пов'язується з науковим дослідженням викладачів кафедри та комплексною темою кафедри «Комплексне

Голова комісії

В.М. Андреев

дослідження історії Північного Приазов'я останньої чверті XVIII – першої половини XX ст.».

3. Викладачам випускаючої кафедри посилити роботу в напрямку публікацій результатів наукових досліджень у закордонних та науково-метричних виданнях.

Викладачі випускової кафедри посилили роботу в напрямку публікацій результатів наукових досліджень у закордонних виданнях. Нижче подається перелік монографій та наукових статей у зарубіжних видавництвах, а також публікацій іноземною мовою, опублікованих викладачами кафедри історії та філософії від моменту останньої акредитації:

Публікація в закордонній колективній монографії

- 1) Федорик Ю. Актуальные вызовы, тенденции и перспективы экономического развития Украины на фоне российско-украинского конфликта / Ю. Федорик // Украинский вопрос: безопасность, экономика, общество / ред.: Томаш Стемпневски, Анджей Шабацюк. – Люблин-Бердянск, 2017. – С. 239-262

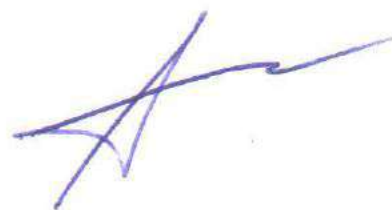
Монографії іноземною мовою

- 1) Konstantinova Victoria, Lyman Igor, Ignatova Anastasiya. European Vector of the Northern Azov in the Imperial Period: British Consular Reports about Italian Shipping. — Berdyansk: Tkachuk O.V., 2016. — 184 p.
- 2) Igor Lyman, Victoria Konstantinova. The Ukrainian South as Viewed by Consuls of the British Empire (Nineteenth - Early Twentieth Centuries). Volume 1: British Consuls in the Port City of Berdyansk (Kyiv, 2018), 630 p.

Статті у міжнародних журналах

- 1) Лиман І., Константинова В. В епоху структурних перетворень: проект «Історіографія історії Південної України» // Problems and Prospects of Territories' Socio-Economic Development. Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference. – Opole, Poland, 2016. – P. 112-114.
- 2) Лыман Игорь, Константинова Виктория. Бессарабский историк Иван Халиппа – лектор и заведующий Бердянских педагогических курсов // Revista de Istorie a Moldovei. – Numărul 4(104) / 2015. – P. 100-119.
- 3) Lyman Igor, Konstantinova Viktoria. Ukrainian Traditional Salt Traders ("Chumaks") in the North of the Sea of Azov (Case Study of Berdyansk District) // First International Congress on the Anthropology of Salt. 20-24 August 2015. "Al. I. Cuza" University of Iași, Romania. Programme and Abstracts. / Edited by Ștefan Caliniuc, Mihaela Asăndulesei, Roxana-Gabriela Curcă and Marius-Tiberiu Alexianu. – Iași, Romania, 2015. – P. 90.

Голова комісії

В.М. Андреев

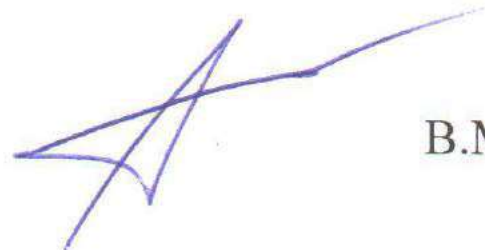
- 4) Lyman Igor, Konstantinova Viktoria. "Mobilities" of "Russian" Cities of the Black Sea and the Sea of Azov area at the period of the Russian Empire: studying by the Research Institute of Urban History // International Workshop "Mobilities" in the Black Sea Region. New Europe College Bucharest, 20-21 May 2016. – P. 13.
- 5) Konstantinova Viktoria, Lyman Igor. Representations of memory in "Albums of Songs" of Ostarbeiters – Ukrainians forcibly deported to Germany during the Second World War // Lenguaje y memoria / Enrique Perez Castillo (coordinator) (Puebla: Benemerita Universidad Autonoma de Puebla, 2016), p. 135-171.
- 6) Contemporary Ukrainian Historiography of Salt // Second International Congress on the Anthropology of Salt. 12-16 October 2017, Los Cabos, Mexico. Book of Abstracts / Ed. by Ramon Ojeda-Mestre, Ashley Dumas, Roxana-Gabriela Curcă (Los Cabos, 2017), P. 49.
- 7) Lyman Igor, Konstantinova Victoria. Prólogo // Memorias (no)vividas / Victoria Pérez (editora) (Puebla-Melitopol, 2017), p. 8.
- 8) Lyman Igor, Konstantinova Victoria. History of exploitation of healing features of Berdyansk Lymans (Salt Lakes) // Book of Abstracts. 3rd International Congress on the Anthropology of Salt. 12-15 September 2018 / Edited by: Añanako Gatz Harana Fundazioa/Fundación Valle Salado de Añana (Gesaltza Añana/Salinas de Añana, 2018), p. 45.
- 9) Lyman Igor, Konstantinova Victoria. Zum Forschen ans GWZO // GWZO. Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa. Jahresbericht 2017 (Leipzig), S. 114-115.

***Висновок:** експертна комісія зазначає, що всі зауваження, зроблені експертною комісією МОН за результатами проведення акредитаційної експертизи підготовки фахівців галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» спеціальності 8.02030201 Історія* освітньо-кваліфікаційного рівня магістр було усунуто.*

10. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів самоаналізу та перевірки на місці результатів діяльності Бердянського державного педагогічного університету підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти експертна комісія дійшла висновків:

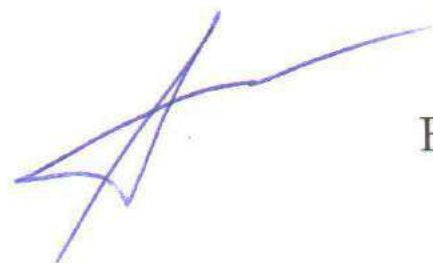
Голова комісії

В.М. Андрєєв

1. Матеріально-технічна база, забезпечення навчальними приміщеннями, обладнання лабораторій, кабінетів, соціально-побутові умови БДПУ повністю відповідають вимогам вищої школи.
2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр відповідає акредитаційним вимогам й засвідчує спроможність Бердянського державного педагогічного університету здійснювати підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.
3. Проектна група, група забезпечення за освітньо-професійною програмою «Історія» відповідають критеріям чинних ліцензійних умов.
4. Викладачі, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Історія» мають відповідну навчальним дисциплінам кваліфікацію, науковий ступінь (100%). Стаж науково-педагогічної роботи більше 10 років має переважна більшість викладачів (8 з 9 що забезпечують освітній процес). Мають кваліфікацію відповідно до спеціальності 9 викладачів, що складає одного викладача на кожні два здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти. Викладачі, які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора проводять 54% лекцій з навчальних дисциплін. Підвищення кваліфікації за останні п'ять років здійснили всі викладачі.
5. Викладання навчальних дисциплін повністю (100%) підкріплене навчально-методичним забезпеченням (навчальні та робочі програми дисциплін, навчальний контент, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр, програми практик, тематика та методичні вказівки до написання курсових робіт, випускової кваліфікаційної роботи, програми підсумкової атестації).
6. Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня магістр повністю забезпечені підручниками та методичними посібниками. У читальних залах і методичних кабінетах є всі необхідні фахові періодичні видання. Усі викладачі та слухачі мають доступ до мережі Інтернет. Вивчення навчальних дисциплін циклу професійної підготовки відбувається в спеціалізованих комп'ютерних кабінетах. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням складає 30%, що відповідає вимогам чинних ліцензійних умов.
7. Якість підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за результатами екзаменаційних сесій, захисту курсових робіт, проходження практик має високий рівень і відповідає вимогам акредитації.
8. Аналіз виконання здобувачами вищої освіти освітнього ступеня магістр комплексних контрольних робіт за освітньо-професійною програмою

Голова комісії

В.М. Андрєєв

«Історія» спеціальності 032 Історія та археологія виявив 100% рівень успішності. Якість виконання контрольних завдань з нормативних дисциплін навчального плану склала 80%.

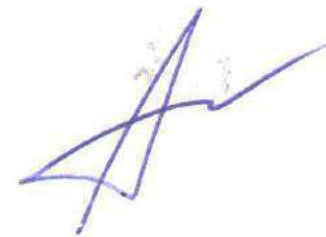
9. Потреба регіону у забезпеченні висококваліфікованими фахівцями, можливості Бердянського державного педагогічного університету, матеріально-технічна база, висококваліфікований професорсько-викладацький склад, належне науково-методичне забезпечення дають підстави до акредитації освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

З метою підвищення рівня організації й здійснення освітнього процесу експертна комісія, здійснивши акредитаційну експертизу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Бердянському державному педагогічному університеті, вважає за необхідне висловити такі рекомендації та пропозиції, які не впливають на загальну позитивну оцінку, але в подальшому дозволяють покращити якість підготовки здобувачів:

1. Активізувати роботу випускової кафедри історії та філософії щодо написання наукових статей у періодичних фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, журналах з Імпакт-фактором Scopus, Web of Science
2. Зосередити зусилля на більш активному впровадженні інноваційного програмного забезпечення (Moodle, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін).
3. Посилити оновлення фонду літератури та мультимедійного обладнання що забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія.

На підставі вище викладеного експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті.

Голова експертної комісії,
професор кафедри Історії України Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор історичних наук

В.М. Андреев

Голова комісії

В.М. Андреев

Член експертної комісії,
 завідувач кафедри історії Національного
 університету «Києво-Могилянська академія»,
 кандидат історичних наук, доцент

 Н.В. Шліхта

«З експертними висновками ознайомлений»
 Ректор Бердянського державного
 педагогічного університету, доктор
 педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

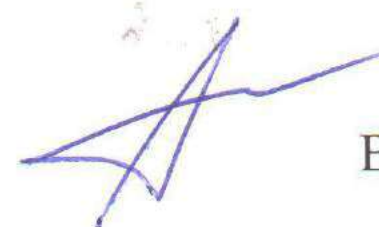

В.М. Андрєєв

**Дотримання нормативних вимог
щодо якісних характеристик підготовки магістра
за освітньо-професійною програмою «Історія»
зі спеціальності 032 Історія та археологія
у Бердянському державному педагогічному університеті**

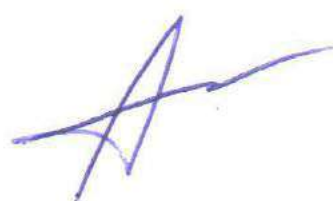
Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітнім ступенем		
	Магістр		
	Норматив	Фактично	Відхилення
1	8	9	10
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	немає
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	немає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	немає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	немає (+10)
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	80	немає (+30)
2.2. Рівень знань студентів з професійної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	немає (+10)
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	80	немає (+30)
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	немає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	немає

Голова експертної комісії,
професор кафедри Історії України Київського
університету імені Бориса Грінченка, доктор
історичних наук

В.М. Андреев

Голова комісії

В.М. Андреев

Член експертної комісії,
завідувач кафедри історії Національного
університету «Києво-Могилянська академія»,
кандидат історичних наук, доцент

3 — Н.В. Шліхта

«З експертними висновками ознайомлений»
Ректор Бердянського державного педагогічного
університету, доктор педагогічних наук,
професор

ІТ Богданов

Голова комісії

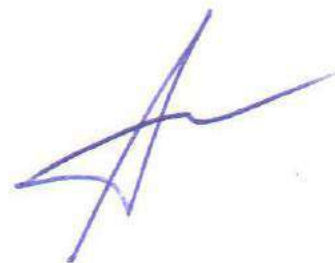
В.М. Андреев

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Історія» зі спеціальності 032 Історія та археологія у Бердянському державному педагогічному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	3 особи з науковим ступенем, з них 1 доктор наук, професор	відповідає нормативу
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає нормативу
2) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає нормативу

Голова комісії

В.М. Андреев

4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	відповідає нормативу (+50)
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	54	відповідає нормативу (+ 29)
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	38	відповідає нормативу (+ 23)
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	100	відповідає нормативу

Голова комісії

В.М. Андреев

7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	відповідає нормативу
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає нормативу
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,8	відповідає нормативу (+1,4)
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	відповідає нормативу
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає нормативу
2) пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає нормативу
4) спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає нормативу
6) медичного пункту	+	+	відповідає нормативу

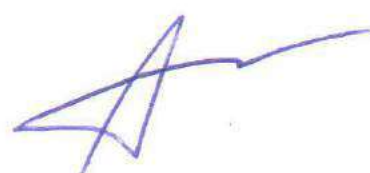
Голова комісії

В.М. Андреев

4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	відповідає нормативу
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає нормативу
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає нормативу
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає нормативу
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає нормативу
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	29	відповідає нормативу (+24)

Голова комісії

В.М. Андреев

2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає нормативу
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає нормативу
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	90	відповідає нормативу (+30)

Голова експертної комісії,

професор кафедри Історії України Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор історичних наук

В.М. Андреев

Член експертної комісії,

завідувач кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидат історичних наук, доцент

Н.В. Шліхта

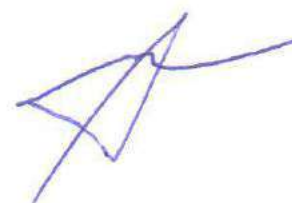
«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

Богданов

Голова комісії

В.М. Андреев

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (самоаналіз)
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ІСТОРІЯ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
БЕРДІАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі										Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %		
					Кількість	%	5		4		3		2							
					Кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
					3 циклу загальної підготовки															
1	Філософія освіти	032 Історія та археологія	M2ic	5	5	100	1	20	3	60	1	20	-	-	100	80				
					3 циклу професійної підготовки															
2	Провідні тенденції сучасної української історіографії	032 Історія та археологія	M2ic	5	5	100	1	20	3	60	1	20	-	-	100	80				
3	Актуальні проблеми історичної науки	032 Історія та археологія	M2ic	5	5	100	1	20	3	60	1	20	-	-	100	80				

Голова експертної комісії

Член комісії

Ректор

В.М. Андреев

Н.В. Шліхта

І.Т. Богданов

«Погоджено»

Голова експертної комісії МОН
проф. Андрєєв В.М.
«12» грудня 2018 р.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт
студентами спеціальності **032 Історія та археологія**
Бердянського державного педагогічного університету

№	Спеціальність / напрям підготовки	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
1.	032 Історія та археологія	Актуальні історичної науки проблеми	M2ic	12.12.2018	15.50	146	проф. Лиман І.І.	проф. Андрєєв В.М.
2.		Провідні тенденції сучасної української історіографії	M2ic	13.12.2018	8.00	146	проф. Константинова В.М.	проф. Андрєєв В.М.
3.		Філософія освіти	M2ic	14.12.2018	8.00	146	доц. Дуденок В.І.	проф. Андрєєв В.М.

Начальник навчального відділу _____

О.В. Шубіна

Декан _____

Т.П. Макаренко

ЯКІСНИЙ СКЛАД ГРУПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ІСТОРІЯ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно, або категорія, педагогічне звання	Найменування навчальних дисциплін, які закріплені за викладачем, та кількість лекційних годин з кожної навчальної дисципліни	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)	Примітки
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)							
1	Константінова Вікторія Миколаївна	Професор кафедри історії та філософії	Запорізький державний університет. 1998 р. Спеціальність: Історія України. Кваліфікація: Історик. Викладач історії та суспільствознавства. Диплом: АР № 10634614.	Доктор історичних наук, 07.00.01 – історія України (диплом: ДД № 000102, від 10 листопада 2011 р.). Тема дисертації: «Урбанізаційні процеси на півдні України (друга половина XIX – початок XX ст.)». Вчене звання: професор кафедри історії України (атестат: 12ПР № 008115, від 26 жовтня 2012 р.)	Провідні тенденції сучасної історіографії (20 год.)	Стажування за кордоном: 1. Віденський університет, (Австрія, 12.10.2014-19.10.2014), сертифікат б/н, тема: «Використання усних історичних документів в дослідженнях історії півдня України», дата видачі: від 19.10.2014. 2. University of	2, 3, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 17

Голова комісії

В.М. Андрєєв

								<p>Koblenz-Landau (Кобленц, Німеччина, 11- 22.07.2016), сертифікат, тема: «Усна історія голодомору 1932- 1933 рр. на прикладі джерел Північного Приазов'я», дата видачі: від 22.07.2016.</p>	2, 5, 10, 15, 17
2	Авдєєва Олена Сергіївна	Доцент кафедри історії та філософії	Бердянський державний педагогічний університет, 2005 р. Спеціальність: Педагогіка та методика середньої освіти. Історія. Кваліфікація: Викладач історії вищого навчального закладу. Диплом: АР № 28053128.	Кандидат історичних наук 07.00.01 – історія України (наказ № 1166 від 29.09.2016). Тема дисертації: «Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – поч. XX ст.»	Провідні тенденції історичної регіоналістики (10 год.); Історична регіоналістика (32 год); Історична географія (24 год); Джерелознавст- во (24 год); Конфесійна історія півдня України (20 год.)		Захист кандидатської дисертації червень 2016 р. (07.00.01 – історія України).		
3	Федорик Юрій Володимирович	Доцент кафедри історії та філософії	Бердянський державний педагогічний	Кандидат історичних наук, 07.00.02 –	Актуальні проблеми історії сучасної		Стажування за кордоном: Інститут	2, 3, 5, 17	

Голова комісії

В.М. Андрусів

	філософії	<p>університет, 2004 р. Спеціальність: Педагогіка і методика середньої освіти. Історія. Кваліфікація: Вчитель історії та українознавства. Диплом: АР № 25761206.</p>	<p>всесвітня історія (диплом: ДК №004033, від 19 січня 2012 р.). Тема дисертації: «Православне духовенство у Царстві Польському у 1875-1905 рр.». Вчене звання: доцент кафедри історії України (атестат 12 ДУ №044674 від 15.12.2015 р.)</p>	<p>України (20 год.) Актуальні проблеми сучасної світової історії (20 год.)</p>	<p>Центрально- Східної Європи (Люблин, Польща, 01.07.2015- 30.07.2015); (05.09.2015- 17.09.2015), свідоцтво б/н, тема «Актуальні тенденції розвитку економіки сучасної України на тлі російсько- українського конфлікту», дата видачі 17.09.2015.</p>
--	-----------	---	---	---	--

Голова комісії

В.М. Андрусів

Голова комісії

В.М. Андрусів